

Aprobat in Consiliul pentru Curriculum din _____

FIȘĂ DE PREZENTARE CDS

Pentru anul școlar 2025-2026

Titlul opționalului	„PRIETENII NATURII: PRIMII PAȘI SPRE un MEDIU CURAT”
Aria curriculară/disciplina	MATEMATICA ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII Disciplina: Matematica și explorarea mediului
Tipul opționalului	OPȚIONAL INTEGRAT Discipline integrate: „Arte și Tehnologii”, „Limbă și comunicare”, „Om și societate”
Durata	1 an școlar: 2025/2026 1 oră/săptămână
Autor	prof. înv. primar DEDIU CAMELIA
Clasa/clasele	Clasa I D
Argument	În contextul societății cunoașterii, școala de mâine se construiește din transformări progresive ce alimentează continuitatea în schimbare. Ea are pecetea democratizării prin adaptarea curriculum-ului la specificul local și asigură caracterul integrat conținuturilor multidimensionale. Registrul bogat al „noilor educații” permite deschiderea școlii spre problematica lumii contemporane. Protecția mediului, prioritate a lumii contemporane, regăsită în Strategia de la Lisabona și Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene este însușită de Guvernul României, exprimată prin promovarea unor politici sustenabile în ceea ce privește capitalul uman și natural și asumată prin acceptarea principiilor documentului UNESCO „Carta Pământului”, ca instrument educațional în contextul Decadei pentru Educație pentru Dezvoltare Durabilă. Educația ecologică, sau educația relativă la mediu, răspunde acestei cerințe, investind în dezvoltarea gradului de conștiință și a simțului responsabilității tuturor oamenilor față de mediu și problemele sale; vizează în egală măsură asimilarea de cunoștințe, formarea de atitudini și comportamente dezirabile, clarificarea valorilor, precum și un demers practic eficient. În acest context, rolul educației ecologice și de protecție a mediului înconjurător este evident, el se concentrează pe modelarea viitorului cetățean capabil de a-și forma un punct de vedere obiectiv asupra realității înconjurătoare, de a-l incita la participare, devenind astfel conștient de viitor și de faptul că viața generațiilor de mâine depinde într-o mare măsură de opțiunile sale. Educația ecologică este o educație prin și pentru valori, care poate prinde forme concrete de realizare, la diferite nivele de școlaritate, livrând conținuturi informaționale în modalitate transdisciplinară, în context formal sau nonformal. A promova în spațiul școlar o disciplină opțională denumită „Prietenii naturii: primii pași spre un mediu curat” transpune în practică obiectivele educației ecologice și de protecție a mediului, demers necesar, prezentat ca atare în Protocolul încheiat între Ministerul Educației și Ministerul Mediului. Prin conținuturile diverse, cu înalt grad de aplicabilitate și utilitate, care răspund intereselor de cunoaștere ale elevilor, prin modalitățile de abordare a acestora, prin utilizarea unor strategii didactice interactive, prin promovarea unor valori care țin de școala comunitară cerută de societate, disciplina opțională „Prietenii naturii: primii pași spre un mediu curat” constituie un element valoros al curriculum-ului la decizia școlii, un punct de întâlnire cu direcții promovate de alte sisteme educative europene. Educația ecologică și de protecție a mediului este esențială pentru formarea unor atitudini și comportamente responsabile față de natură încă din primii ani de școală. Clasele primare reprezintă perioada ideală pentru a cultiva respectul față de mediul înconjurător, deoarece copiii sunt receptivi și curioși să descopere lumea din jurul lor.

	Motivația includerii acestui opțional: Dezvoltarea unei conștiințe ecologice timpurii – Copiii învață să recunoască importanța protejării naturii și impactul acțiunilor lor asupra mediului. Formarea unor obiceiuri sănătoase – Prin activități practice, elevii își însușesc obiceiuri precum reciclarea, economisirea resurselor și grija față de plante și animale. Stimularea curiozității – Activitățile atractive și ludice îi ajută pe copii să exploreze natura și să înțeleagă fenomenele naturale într-un mod interactiv. Dezvoltarea responsabilității civice – Educația ecologică îi ajută pe elevi să devină cetățeni responsabili, capabili să contribuie la un viitor sustenabil. Integrarea interdisciplinară – Opționalul include elemente din diverse domenii (biologie, geografie, arte, educație civică), dezvoltând competențe diverse și spiritul de colaborare. Prin acest opțional, elevii de clasa I vor dobândi abilități practice și valori fundamentale care îi vor ghida spre un comportament ecologic responsabil, contribuind astfel la protejarea mediului pentru generațiile viitoare.
Competențe	1. Înțelegerea și utilizarea noțiunilor elementare referitoare la protecția mediului înconjurător 2. Formarea și exersarea capacităților de explorare/ investigare a mediului înconjurător 3. Formarea unei atitudini motivante și responsabile față de menținerea și îmbunătățirea calității mediului înconjurător
Conținuturi	✓ Noțiuni elementare - Componente ale mediului din orizontul apropiat (casă, școală, parc, pădure). - Apa, aerul, solul - factori de întreținere a vieții. ✓ Igiena mediului - Igiena clasei. Igiena locuinței. ✓ Acțiunea omului asupra mediului înconjurător - Elemente de poluare a mediului apropiat.
Tipuri de activități	• formularea de întrebări și reprezentarea prin desen a unor componente ale mediului apropiat (plante, animale, apă, aer, sol, soare); • întocmirea calendarului naturii pe o perioadă scurtă de timp; • identificarea elementelor de mediu din texte literare; • continuarea unor povestiri cu început dat; • organizarea de concursuri cu desene tematice (<i>Casa mea, Școala noastră, La joacă în parc, Ce ți-a plăcut în pădure</i>); • recunoașterea unor componente ale mediului apropiat („<i>Găsește diferențele</i>”, „<i>Alfabetul pădurii</i>” etc.) ; • ordonarea imaginilor/ completarea unui cadru natural cu elementele caracteristice; • observarea factorilor abiotici și biotici; • crearea colțului viu al clasei; • observarea transformărilor suferite de plantele din colțul viu al clasei / animalelor din acvariu; • observarea unor experiențe simple pentru evidențierea importanței apei, aerului, solului, soarelui, pentru menținerea vieții; • recunoașterea factorilor poluanți și de sesizare a influenței lor asupra mediului; • participarea la drumeții în mediul apropiat(parc, cartier). • vizionarea/ participarea la dramatizări („<i>Copilul și pădurea</i>” etc.); • realizarea unor desene tematice („<i>Curtea școlii, așa cum mi-o doresc</i>”); • confecționarea unor gazete, panouri vii („<i>Semaforul verde</i>”); • participarea la activități pe grupe („<i>De ce e trist spiridușul pădurii?</i>”)
Modalități de evaluare	La clasa I, evaluarea trebuie să fie predominant formativă, bazată pe observarea progresului elevilor, încurajarea implicării și dezvoltarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător. -Portofoliul elevului -Desene, colaje sau afișe realizate pe teme ecologice (ex. reciclare, protejarea animalelor). -Jurnale de activitate în care elevii descriu ceea ce au învățat sau observat în natură. -Fotografii sau proiecte realizate în cadrul activităților practice. -Observarea directă

	-Implicarea și atitudinea elevilor în timpul activităților (ex. plantarea unui copac, curățenia în jurul școlii). -Capacitatea de a lucra în echipă și de a respecta regulile în cadrul proiectelor. -Comportamente ecologice manifestate spontan (ex. economisirea apei, reciclarea). -Proiecte individuale sau de grup -Crearea unui poster cu reguli pentru protejarea mediului. -Organizarea unei campanii în clasă sau școală (ex. „Obiceiuri sănătoase”). -Activități practice precum realizarea unui mini-grădinarit în ghivece. -Jocuri și activități interactive -Jocuri de tip „recunoaște și sortează” pentru a învăța despre reciclare. -Concursuri ecologice simple, cum ar fi „Cine știe mai multe reguli pentru protecția naturii?” -Autoevaluare și feedback -Elevii pot completa fișe simple de autoevaluare cu desene (ex. „Cum am ajutat natura azi?”). -Discuții deschise în care elevii își împărtășesc experiențele și impresiile. Aceste metode vor stimula interesul copiilor pentru protecția mediului și vor asigura o evaluare holistică, centrată pe progresul și implicarea lor.
Bibliografie	• Manuale și ghiduri metodice -Ministerul Educației Naționale – <i>Curriculum pentru învățământul primar</i> (ediții actualizate 2018-2023). -<i>Ghid practic pentru educația ecologică</i> – Editura Didactică și Pedagogică, 2015. -<i>Educație pentru mediu: activități și proiecte pentru clasele primare</i>, coordonatori: Maria Popescu, Editura Aramis, 2016. • Cărți de specialitate -Mihail Bălășescu – <i>Educația ecologică: principii și aplicații în școală</i>, 2013, Editura Polirom. -Elena Dumitru – <i>Protecția mediului și educația ecologică pentru copii</i>, 2018, Editura Universitară. -<i>Planeta Verde: Jocuri și activități pentru copii</i> – Editura Gama, 2020. • Materiale didactice auxiliare -Fișe de lucru și caiete tematice de educație ecologică pentru ciclul primar – diverse edituri (Aramis, Paralela 45), 2015-2024. -Postere și ghiduri ilustrate despre reciclare, economisirea resurselor și biodiversitate (disponibile în librării sau online). • Resurse online -Platforme educative, cum ar fi www.didactic.ro (lecții și materiale interactive despre educația ecologică), perioada 2015-prezent. -Portaluri pentru educație ecologică: www.viitorplus.ro – resurse pentru activități de reciclare și protejarea naturii. www.wwf.ro – materiale despre biodiversitate și protecția speciilor. www.lets-cleanromania.ro – campanii și activități ecologice adaptate școlarilor. • Legislație și documente oficiale -<i>Legea Educației Naționale nr. 1/2011</i> – Secțiunea privind curriculumul școlar. -Strategia Națională de Educație pentru Dezvoltare Durabilă 2022-2030, publicată în 2022. -<i>Ghidul Educația pentru Dezvoltare Durabilă în învățământul preuniversitar</i> (Ministerul Educației, 2022).

Opționalul a fost discutat în ședința Comisiei pentru curriculum din _____

Propunător,
prof. înv. primar Dediu Camelia

Responsabil Comisie Curriculară,

Teme ecologice

- „Pământul, planeta vie”
- „Ce știm despre pădure?”
- „Natura - izvor de sănătate”
- „Curiozități ecologice”
- „Să ocrotim natura!”
- „Reclame ecologice”
- „Vreau să știu!”
- „Șoaptele pădurii”
- „Poluarea”
- „Detectivii curățeniei”
- „Insectarul/ ierbarul meu”
- „S.O.S. natura”
- „Mic dicționar ecologic”
- „Echipa verde”
- „Măști și costume ecologice”
- „Ce ne învață natura?”
- „Vrei să fim prieteni?”
- „Natura se trezește la viață”
- „Ce se întâmplă iarna cu plantele?”
- „Apa izvoarelor”
- „De ce?”
- „Un delfin ne povestește”
- „Micii ecologiști”
- „Știați că ?”